

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in judicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 2. De læsione ultra dimidium justi pretii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](#)

350 Tract. in Lib. III. Decretal. Quæstio XVII.

velifcent, de quibus S. Ambrosius initio cit. c. 8. *Sicut ii, qui per insaniās mente translati sunt, non jam res ipsas, sed passionis sua phantasias vident; ita etiam mens avari, semel vinculis cupiditatis adstricata, semper aurum, semper argentum videt, semper redditus computat, gratius aurum intuctur, quam solem; ipsa ejus oratio, & supplicatio ad Dominum, aurum querit.*

§. 2.

De laſione ultra dimidium
iusti pretii.

1476 Cum ſepe contingat in contraſtu emptionis, & venditionis laedi vel Emporem, ubi carius ſolvit rem, quam valeat; vel venditorem, cum valore rei, quam vendit, recipit minus iufto pretio: quæſtio hic eſt, quid requiratur, ut laſio dicatur intra vel extra dimidium iusti pretii? Communis Doctrinæ tenet, ex parte vendoris contingere laſionem ultra dimidium iusti pretii, ſirem, quæ valet centum, vendit infra quinquaginta; ſic enim non attingit medium iusti pretii, L. 2. C. de refindenda vendit: atque adeo nec dimidia pars veri pretii ſoluta eſt; & tradidit ibi Glosſa ab omnibus recepta.

1477 Difficultas eſt, quando ceneatur Empor laſus ultra dimidium? Fachinaeſ 1. 2. controversial. c. 16. & alii cenſent, hoc non contingere, niſi rem valentem 100, emerit ultra 200; ratio eſt; quia laſio ultra dimidium, ex parte venditionis non eſt, niſi non acceperit veri pretii dimidium rei venditæ; ergo laſio ultra dimidium ex parte Emporis non eſt, niſi non acceperit rem, cuius valor non attingat dimidium pretii numerati; ſed hoc fit, quando acceperit rem valentem 10. & ſolum dedit 200, ac non ultra: ergo.

1478 Contrarium tamen videtur probabilius; nam in contraſtu emptionis, & venditionis ſervanda eſt æqualitas inter Emporem, & venditorem; ergo ſicut vendor dicitur laſus ultra dimidium, quando dedit mercem dimidio majori pretio; ſic Empor erit laſus ultra

dimidium, quando dedit pretium dimidio majus valore mercis, & ita tenet Covarr. 2. Variar. c. 3. n. 8. Molina tom. 2. D. 349. P. Ferdinandus Rebellus p. 2. de obligat. iuft. I. 9. q. 3. ſect. 1. Lefſius l. 2. c. 21. D. 4. & alii communiter.

Ad rationem ſententia contrariae in 1479 n. 1477. R. Laſionem ex parte Emporis debere attendi in eo, quod dedit ipſe; non in eo, quod accepit; cum enim ſo. ſint dimidium ſummae conſistentis in 100; ſi dat ultra 150, dat dimidio plus non dando centum, & 50; dat ſolum dimidio plus, ubi res valet tantum centum, ergo ſi dat ultra 150, dat plus ultra dimidium, ergo laſditur ultra dimidium. Quare, ſi venditor dat rem valentem centum, & pretium recipit infra 50. laſus eſt ultra dimidium, ſi enim acceperit tantum 50. non eſſet laſus ultra, ſed tantum in dimidio; ergo ſimiliter, ſi Empor pro re valente 100. dedit pretium ultra 150, laſus eſt ultra dimidium, ſi enim dediſſet tantum 150. non eſſet laſus ultra, ſed tantum in dimidio.

§. 3.

An, qui laſit infra dimidium
iusti pretii in conscientia repara-
tur laſionem repa-
rare?

R. Per talem laſionem laedi iuftitiam 1480 commutativam confequerter naſci obligationem in conſientia reparandi dimidium; Sic D. Thomas 2. 2. q. 77. a. 1. & alii communiter; nam jure na-
turæ æquum eſt, neminem cum alterius detrimento, & injuria fieri locupletio-
rem. L. jure naturæ. ff. de regul. juris;
& ratio eſt, quia jure naturali æquali-
tas hoc contraſtu poſtulatur, quamſtri-
cta iuftitia direcťe quærit; quo poſito
communis tenet, quod omnis actio, per
quam inducitur inæqualitas, ſtricte iuftitię
apponatur; ſed per laſionem etiā in ſtra di-
midiu inducitur inæqualitas; ſi enim mer-
ces valent centū, & in pecunia pro pretio
recipiuntur 130, licet excessus ſupra cen-
tum, ſit in ſtra dimidium iusti pretii, eſt
tamen ſimpliciter ultra iustum pretium,
nem-